

Suonenjoen Maa- ja kotitalousseura ry:n omistaman museorakennuksen lahjoittaminen Suonenjoen kaupungille

Kaupunginhallitus 26.08.2024 § 182
172/02.07.02/2024

Valmistelija: Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö Paula Paavilainen, p. 041 732 3434 ja hallintojohtaja Maikki Rouvinen, p. 044 744 2933

Suonenjoen Maa- ja kotitalousseura ry, puheenjohtaja Ari Pöyhönen esittää 5.3.2024 Suonenjoen kaupunginhallitukselle/kaupunginjohtajalle seuraavaa:

"Suonenjoen Maa- ja kotitalousseura ry omistaa Marian puistossa sijaitsevan, nykyisin museokäytössä olevan entisen viljamakasiinin. Makasiini rakennettiin v. 1891 pitäjän viljamakasiiniksi ja se toimi lainajyvästönä siemenviljalle lähes 1950-luvulle saakka. Vuoden 1953 maatalousnäyttelyä varten perustettu museotoimikunta keräsi laajan esinekokoelman maaseudulta ja kokoelma sijoitettiin tähän viljamakasiiniin. Siitä saakka viljamakasiini on toiminut museona.

Suonenjoen Maamiesseura ry (nykyään nimenmuutoksen myötä Suonenjoen maa- ja kotitalousseura ry.) on lahjoittanut Suonenjoen kaupungille esinekokoelman helmikuussa 1986. Esineistön lahjoituksen jälkeen on ollut keskusteluja makasiinirakennuksen myymisestä Suonenjoen kaupungille. Kauppaa rakennuksesta ei ole syntynyt, mutta silloisten sopimusten perusteella kaupungilla on ollut täysioikeus (ja on edelleen) käyttää rakennusta museotoimintaan.

Suonenjoen maa- ja kotitalousseuran toiminta on hiljentynyt viime vuosien aikana ja samalla seuran taloudelliset resurssit on käytetty loppuun. Seuralla ei ole ollut, eikä ole tulevaisuudessakaan taloudellisia edellytyksiä huolehtia viljamakasiinin kunnosta. Jäsenten mielestä rakennus olisi kuitenkin hyvä säilyttää paikoillaan, osana kaupungin perinteikästä historiaa. Ennen seuran täydellistä lakkaamista haluaisimme saada museon omistusjärjestelyt selkeään päätökseen tai päätöksen siitä mitä teemme rakennuksella tulevaisuudessa.

Suonenjoen maa- ja kotitalousseura haluaa ensisijaisesti lahjoittaa museorakennuksen Suonenjoen kaupungin omistukseen."

Kaupunginhallituksen jäsenille jaetaan oheismateriaalina Suonenjoen Maa- ja kotitalousseura ry:n kirjelmä Teams-kansion välityksellä.

Asiaa on käsitelty kaupunginhallituksessa 20.6.2005 (§ 185) (liite), jolloin keskustelun päätteeksi asia on palautettu uudelleen valmisteltavaksi.

Museorakennuksena toimiva viljamakasiini sijaitsee kaupungin omistamalla puistoalueella. Kaupunki on vastannut rakennukseen liittyvistä käyttökuluista kuten sähköstä. Suonenjoen maa ja kotitalousseura ry on vastannut rakennuksen vakuutuksista. Rakennus on vapautettu kiinteistöverosta.

Kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset kuuluvat pääsääntöisesti kiinteistöön sen aineosina. Jos maapohjalla ja rakennuksella on eri omistajat (kuten tässä tapauksessa), puhutaan kiinteistöstä ja toisen maalla olevasta rakennuksesta. Maakaaren mukaan tästä on oltava kirjallinen sopimus. Kaavoituspäälliköltä saadun tiedon mukaan Suonenjoen kaupungin ja

Maa- ja kotitalousseura ry:n välillä ei ole kirjallista maanvuokrasopimusta, vaan rakennus on ollut kaupungin puistoalueella muuten sovitusti. Yhdistyksen lakkautuessa kaupunki voi tutkia, onko sillä oikeutta vaatia Maa- ja kotitalousseura ry:tä poistamaan rakennus puistoalueelta. Muussa tapauksessa rakennuksen omistus siirtyy automaattisesti kaupungille.

Kulttuuritoimen linjaukset hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 22.1.2024 § 9. Linjauksissa todetaan tavoitteen *Kulttuuri kuuluu kaikille* alla, että

Edistämme kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa.

Kulttuurihistorian tuntemusta pidetään yllä museoesineistöllä

- *rakennuksia ei välttämättä tarvita; esineistö täytyy kuitenkin säilyttää jossain*
- *haetaan ulkopuolista hankerahoitusta, että saadaan ammattitaitoista resurssia esineistön luettelointiin ja karsintaan*
- *hankerahoituksella esineistöstä kootaan kiertävä näyttely, joka voidaan rakentaa esimerkiksi kouluille, päiväkotiin tai Kellarikalleriaan.*

Kulttuuritoimen linjausten mukaisesti kotiseutumuseon rakennuksesta voidaan luopua, kun esineistölle löydetään säilytyspaikka ja niistä tehdään kulttuuriperintöä ylläpitävä näyttely/näyttelyitä. Museovirastolta on mahdollista hakea avustusta esineistön käsittelyyn ja näyttelyiden koostamiseen.

Kulttuuriohjaaja Sara Huhtala on selvittänyt kotiseutumuseon kävijämääriä ja esineistöä sekä esittänyt ajatuksia museon kehittämisestä.

"Kotiseutumuseo on paikallismuseo, jonka tehtävänä on tallettaa paikallista historiaa ja kulttuuriperintöä sekä aktivoida ihmisiä. Paikallismuseo on tärkeä paikallinen oppimisympäristö sekä kulttuurimatkailukohde. Museoilla, kuten muullakin kulttuurilla ja taiteella, on merkittävä vaikutus asukkaiden viihtyvyyteen, yhteisöllisyyteen ja sitoutumiseen sekä paikkakunnan houkuttelevuuteen. Viljamakasiini on erinomainen paikka esitellä tätä kaupungin omistuksessa olevaa museoesineistöä, ja se on myös vaikuttanut olevan kouluille saavutettavampi paikka saapua kuin Kolikkoinmäki.

Varsinkin iäkkäämmälle väelle museo ja sen esineistö tuo mieleen muistoja ja nuoremmalle polvelle oppia, kuinka ennen arkisia asioita ja maanviljelyä on hoidettu. Museossa on tällä hetkellä esillä esimerkiksi kalastukseen, suutarin töihin, entisajan asumiseen ja pukeutumiseen sekä käsitöihin liittyvää esineistöä.

Kotiseutumuseossa on noin 100-500 kävijää kesässä (auki noin 1kk) sekä keväisin ja syksyisin koululaisryhmät ja partiolaiset. Museo työllistää kesätyöntekijöitä.

Kotiseutumuseossa on todella paljon esineistöä, joka vaatii siistimistä sekä kaksoiskappaleiden ja rikkiäisten poistoa. Jos museorakennuksesta luovutaan, esineistölle täytyy osoittaa museoesineiden säilytyksestä annettujen ohjeiden mukainen säilytyspaikka. Esineistön puhdistamiseen, pakkaamiseen ja siirtoon on tässä tapauksessa varattava resurssia. On myös pohdittava, mitä säilytetyllä esineistöllä tehdään. Saadaanko sitä esille yksittäisin näyttelyin esimerkiksi Kellarikalleriassa. Kiertävän näyttelyn kokoamiseen esineistöstä on varattava resurssia.

Ideota rakennuksen/museon kehittämiselle

Kotiseutumuseo voisi keskittyä nimenomaan Suonenjoen viljelykulttuuriin, kuten mansikanviljelyyn, joka vahvistaisi kaupungin mansikkabrändiä entisestään. Voisimme tehdä yhteistyötä alueen viljelijöiden kanssa ja tuoda paikallisia tarinoita esiin. Museossa on maanviljelyyn liittyvää esineistöä, jonka voisi nostaa keskiöön ja tuoda mansikanviljelyn vahvemmin osaksi sitä.

Paikallismuseopäivää voisimme myös kehittää, sillä silloin ihmiset ovat liikkeellä. Kotiseutumuseolle voisimme tuoda esim. Martat myymään mansikka-aiheista leivonnaista ja järjestää pihalle esiintyjän. Tämä olisi kiva perinteinen lisä Suonenjoen kesään.

Museossa on aiemmin järjestetty vaihtuvia näyttelyitä, myös siihen tila on sopiva. Tähän voitaisiin saada osallistettua paikallisia yhdistyksiä (esim. Suonenjoki-seura ja Taideseura) ja muita kulttuuritoimijoita, joilta varmasti saataisiin ammattimaista näkemystä näyttelyiden rakentamisesta sekä paikallisen kulttuuriperinnön esittelystä. Lisäksi Kuopion kulttuurihistoriallinen museo tukee meitä ja heiltä saamme museoalan ammattilaisten näkemystä. Systemaattisella järjestelyllä museosta saataisiin entistä houkuttelevampi kulttuurikohde.”

Teknisen toimen kiinteistöpäällikkö Eero Talja ja kiinteistöyönjohtaja Jukka Vilpponen ovat käyneet arvioimassa rakennuksen kunnostustarpeita kesäkuussa 2024.

”Arvio korjaustarpeista:

- Vesikaton pinnoitus / uusiminen
- Seinien maalaus
- Nurkka- ja pielilaudoissa vaurioita (lahonneita lautoja ja tikan hakkaamia reikiä)
- Alin hirsikerta on osittain pehmentynyt, mutta kestää vielä vuosia”

Museovirastolta on mahdollista hakea avustusta museorakennuksen korjaukseen.

Perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 2 §:n mukaan lahjaveroa ei suoriteta omaisuudesta, joka on annettu lahjana kunnalle.

Huomioiden rakennuksen sijainnin kaupungin puistoalueella, museon käyttöön esitetyt kehitysajatukset ja museoon kohdistuvat maltilliset korjaustarpeet hyvinvoinnin ja vapaa-ajan päällikkö näkee, että Suonenjoen kaupungin olisi hyvä ottaa rakennus vastaan.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää ottaa lahjoituksen vastaan ja valtuuttaa elinvoima- ja hallintopalvelut valmistelemaan lahjoituksen vastaanottamiseen liittyvät asiat sekä lahjakirjan. Lahjakirja allekirjoitetaan hallintosäännön mukaisesti. Lahjoitus otetaan vastaan lahjakirjan allekirjoittamisesta lukien.

Päätös

Kaupunginhallituksen jäsen Mikko Suihkonen ja kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Kirsi Nuutinen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi esteellisenä (yhteisöjäävi, käsittelyssä olevan yhteisön toimielimen jäsen) klo 16.10.

Ehdotus hyväksyttiin.

Mikko Suihkonen ja Kirsi Nuutinen palasivat takaisin kokoukseen klo 16.18.